

งานวิจัยในประเทศ

สังเวียน องค์กรสุนทร (2552) การวิจัยเรื่อง คุณธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับ คุณธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว ปีการศึกษา 2551 จำนวน 364 คน ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการวิเคราะห์ระดับคุณธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อคุณธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ คุณธรรมในการครองคน รองลงมาคือ คุณธรรมในการครองตนและอันดับสุดท้าย คือ คุณธรรมในการครองงาน

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับคุณธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเพศ พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาไม่แตกต่างกัน

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับคุณธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับคุณธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษาพบว่า ครูผู้สอนที่อยู่เขตพื้นที่การศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูผู้สอนที่อยู่เขตพื้นที่การศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรมของผู้บริหารโรงเรียน

กมล เต็นยุกต์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้นำท้องถิ่นที่ประชาชนในเขตเทศบาลนครตรังต้องการ พร้อมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พบว่า ต้องการผู้นำที่มีคุณลักษณะด้านบริหารจัดการมากที่สุด รองลงมาคือคุณลักษณะด้านส่วนตัว และด้านการปฏิบัติงานทางการเมืองท้องถิ่น จากการศึกษาโดยภาพรวม การที่จะได้ผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรู้เรื่องประชาธิปไตยและได้รับการเลือกตั้งเข้ามาด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม ไม่มีการซื้อสิทธิขายเสียงจำเป็นต้องมีเครื่องมือ คือ กฎหมาย และกลไกที่จะควบคุมการเลือกตั้งให้มีความบริสุทธิ์ ยุติธรรมและกลไก

ดังกล่าว สามารถควบคุมการบริหารและมีการตรวจสอบอย่างมีประสิทธิภาพ โดยประชาชนมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน ซึ่งเป็นขบวนการของระบบประชาธิปไตย เพื่อให้ผู้นำที่ได้รับการเลือกตั้งเข้ามามีคุณลักษณะเป็นที่ต้องการของขบวนการความสามารถบริหารตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ทั่วถึงและเป็นธรรมอย่างแท้จริง

กนกกรานต์ คชชะ (2550 : บทคัดย่อ) การวิจัยนี้มุ่งศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ใน 4 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านลักษณะนิสัย ด้านความรู้ และด้านทักษะ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูในสถานศึกษาที่มีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสตรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 และ เขต 2 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 206 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 60 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ดังนี้ ด้านทักษะ ด้านบุคลิกภาพ ด้านลักษณะนิสัย และ ด้านความรู้ ตามลำดับ ส่วนคุณลักษณะที่คาดหวัง ของผู้บริหารสถานศึกษาสตรีตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนี้ ด้านบุคลิกภาพ ด้านลักษณะนิสัย ด้านทักษะ และด้านความรู้ เมื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะ ที่เป็นจริงและที่คาดหวังของผู้บริหารสถานศึกษาสตรี ตามความคิดเห็นของครูในสถานศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมุณฑา สุขเอียด (2546 : 32) ได้ศึกษา คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารตามการรับรู้ของครูอาจารย์ในเครือข่ายโรงเรียนสองแสง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า

1. ความต้องการของครูอาจารย์ต่อคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียน ตาม การรับรู้ของครูอาจารย์ในเครือข่ายโรงเรียนสองแสง อยู่ในระดับมากทุกด้าน
2. ความต้องการของครูอาจารย์ต่อคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตาม การรับรู้ของครูอาจารย์ในเครือข่ายโรงเรียนสองแสง จัดลำดับความต้องการจากมากที่สุดตามลำดับ คือ ด้านคุณธรรม ด้านความรู้ความสามารถทางการบริหาร ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านวิชาการ
3. ผลการเปรียบเทียบความต้องการของครูอาจารย์ต่อคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนตาม การรับรู้ ของครูอาจารย์ในเครือข่ายโรงเรียนสองแสง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า

3.1 ครูอาจารย์ที่เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษาต่างกันมีความต้องการคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 ครูอาจารย์ที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนสรุปตามลำดับความถี่ของแต่ละด้าน คือ มีความสง่าผ่าเผย การให้อภัยหรือให้โอกาสปรับปรุงตนเองของผู้ร่วมงานการปรับคนเข้ากับบุคคลทุกระดับชั้นได้ดี สามารถบริหารงานในโรงเรียนให้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างแท้จริง และความรู้ความสามารถทางด้านกรวางแผนงานทางวิชาการและการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการปรับปรุงการเรียน

วิรุพห์ แสงทอง (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะพงนอก ตามการรับรู้ของครูสอนโรงเรียนวัดตะพงนอก พบว่า

1. คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนวัดตะพงนอก ปรากฏผล 4 ด้าน ดังนี้

1.1 คุณลักษณะที่เป็นจริง ทั้งโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ในรายด้านจัดลำดับคะแนนค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านลักษณะนิสัย ด้านบุคลิกภาพด้านความรู้ และด้านทักษะ

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่รายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะนิสัย ในรายด้านจัดลำดับคะแนนค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ด้านลักษณะนิสัย ด้านบุคลิกภาพ ด้านความรู้ และด้านทักษะ

2. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่เป็นจริง จำแนกตามเพศ พบว่า ครูผู้สอนเพศหญิงมี การรับรู้ ต่อคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้บริหารโรงเรียนดีกว่าครูผู้สอนเพศชาย ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานน้อย มีการรับรู้ต่อคุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้บริหารโรงเรียนดีกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำแนกตามเพศ พบว่าครูผู้สอนเพศหญิง มี การรับรู้ ต่อ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนดีกว่าครูผู้สอนเพศชาย ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อย มีการรับรู้ต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนดีกว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก

ดนัย สันดากร(2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้อำนวยการวิทยาลัย สังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 พบว่า คุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้อำนวยการวิทยาลัย สังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้อำนวยการวิทยาลัย สังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เปรียบเทียบคุณลักษณะที่เป็นจริงและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้อำนวยการวิทยาลัย สังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3

โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ณัฐพงศ์ ศรีสง (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ตามการรับรู้ของผู้ช่วยผู้อำนวยการและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ พบว่า ด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมากและมีด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านภาวะผู้นำ และด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ สำหรับคุณลักษณะที่พึงประสงค์พบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด และมีด้านภาวะผู้นำ ด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ
2. เมื่อเปรียบเทียบ คุณลักษณะที่เป็นจริงของผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ตามการรับรู้ของผู้ช่วยผู้อำนวยการและอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ ทั้ง 5 ด้าน พบว่า แตกต่างกันทุกด้าน สำหรับการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พบว่าทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน
3. เมื่อเปรียบเทียบ คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ ตามการรับรู้ของผู้ช่วยผู้อำนวยการ พบว่า แตกต่างกันทุกด้าน
4. เมื่อเปรียบเทียบ คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ ตามการรับรู้ของอาจารย์วิทยาลัยเทคนิคภาคใต้พบว่า แตกต่างกันทุกด้าน

งานวิจัยต่างประเทศ

Arnold, Karen et al.,(1998, Abstract) ทำการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของนักศึกษาเมื่อได้รับคำแนะนำด้านวิชาการจากอาจารย์ โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อคำแนะนำด้านวิชาการจากอาจารย์ นักศึกษามีประชากรและกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา จำนวน 515 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผู้วิจัยสอบถามความคิดเห็นกลุ่มตัวอย่างว่ามีความคิดเห็นอย่างไรกับการพัฒนาการสอนด้วยวิธีการดังกล่าว เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม การสังเกต สัมภาษณ์ร่วมด้วย ผลการศึกษา พบว่า ก่อนดำเนินการสอนกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีวิเคราะห์หลักสูตรผู้เรียนและวิธีการสอนสามารถช่วยให้ผู้สอนดำเนินการสอนได้อย่างมีคุณภาพ ค่าเฉลี่ย 4.41 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.74 แต่เมื่อสิ้นสุดการสอนกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นด้วยกับวิธีการพัฒนาการสอนโดยการวิเคราะห์หลักสูตรวิเคราะห์รูปแบบการเรียนรู้อาจารย์ ค่าเฉลี่ย 3.81 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.99 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างแม้ส่วนใหญ่จะเห็นด้วยกับการพัฒนาการสอนโดยมีการวิเคราะห์หลักสูตร ผู้เรียนและวิธีการสอน แต่ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างก็มีการกระจายสูง ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเสนอแนะว่าควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกลับกลุ่ม

ตัวอย่างหลาย ๆ กลุ่ม และควรเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้นผู้วิจัยยังให้ข้อเสนอแนะว่า การพัฒนาการสอนด้วยวิธีใด ต้องสอบถามความคิดเห็นของผู้สอนก่อนนำไปสู่การปฏิบัติจริง

Hickman (2000 : Abstract) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินผลการสอนของอาจารย์ใน สถาบันอุดมศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการประเมินผลการสอน ของอาจารย์ ในสถาบันอุดมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนในวิชาต่างๆ จำนวน 20 คน รูปแบบ การวิจัยเชิงอนาคต ผลการศึกษา พบว่า ร้อยละ 80 ของกลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าเนื้อหาของการประเมินผลของอาจารย์ต้องประกอบด้วย มีการวางแผนการสอน เพื่อให้ เกิดการบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของผู้เรียน มีข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของผู้เรียนและ ความก้าวหน้าของผู้เรียนมีการจัดการเกี่ยวกับเวลา สถานที่ เอกสาร สื่อ อุปกรณ์ในการสอนให้ เอื้อต่อการเรียนรู้ ของผู้เรียน มีวิธีการสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมมีการจัดสิ่งแวดล้อม ในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้มีการรักษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนในชั้นเรียนให้มุ่ง การเรียนรู้

Tuan, et al., (2000 : Abstract) ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาการประเมินศักยภาพ การสอน กรณีศึกษาผู้ฝึกสอนวิทยาศาสตร์ประยุกต์ มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อพัฒนา แบบประเมินศักยภาพการสอนของผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ของประเทศไต้หวันกลุ่ม ตัวอย่างเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนวิทยาศาสตร์ประยุกต์ที่มีประสบการณ์การสอนมากกว่า 15 ปี ขึ้นไปจำนวน 20 คน รูปแบบที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงอนาคต ผลการศึกษา พบว่า การประเมินศักยภาพ การสอนในวิชาดังกล่าว ประกอบด้วย การประเมิน การเตรียมตัวของผู้สอนจากแผนการสอนซึ่งแผนการสอนประกอบด้วย การวิเคราะห์วัฒนธรรม ในชั้นเรียนของกลุ่มผู้เรียน วิเคราะห์ลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน กำหนดวัตถุประสงค์สำหรับ แผนการสอน วิเคราะห์เนื้อหา แจกแจงการรับรู้ของผู้เรียนเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่สอนจัดเตรียม แหล่งข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ วางแผนเนื้อหาที่นำเสนอต่อผู้เรียนในชั้นเรียนผู้สอนต้อง มีขั้นตอน การนำเสนอเนื้อหา ดังนี้ 1) การนำเข้าสู่บทเรียน 2) อธิบายเนื้อหาให้ชัดเจน 3) กระตุ้นผู้เรียน ด้วยการเสริมแรงจูงใจ 4) ประยุกต์เนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ได้ 5) ขณะสอนต้องวินิจฉัย ความเข้าใจของผู้เรียน 6) ประเมินผลลัพธ์ของผู้เรียน 7) มีการเสนอเนื้อหาอย่างมีเหตุผล 8) สรุปเนื้อหาแนวคิดต่าง ๆ เมื่อสิ้นสุดการสอนแต่ละครั้ง

กรอบความคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย เรื่องการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารตามความ คาดหวังของครูศูนย์ศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพิษณุโลกทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านความเป็นด้านภาวะผู้นำ ด้านวิชาการ ด้านคุณธรรม ด้านบุคลิกภาพและด้าน ความสามารถในการบริหาร เป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมหรือการมีพฤติกรรมที่เหมาะสม หรือพึงประสงค์ของผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหาร ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้บริหาร